

Svar och lösningar till Prov 1 Ma C HT-11

1 a. $(2x - 5)^2 = 4x^2 - 20x + 25$ (använd kvadreringsregeln)

b. $(x+3)(x-3) - x(x+2) = x^2 - 9 - x^2 - 2x = -2x - 9$ (glöm inte ändra tecken i den sista parentesen)

2 a. $12x^2 - 4x = 4x(3x - 1)$

b. $x^2 - 3x - 4 = (x + 1)(x - 4)$ (använd pq för nollställen)

c. $2x^3 - 18x = 2x(x^2 - 9) = 2x(x+3)(x-3)$

3 a. $(x-2)(x+3) = 0$ Faktorerad ekvation, sätt resp faktor = 0

$x_1 = 2$ och $x_2 = -3$

b. $x^2 - 5x = 0$ Ekvationen saknar konstantterm: Faktorisera!

$x(x-5) = 0$

$x_1 = 0$; $x_2 = 5$

c. $4x^3 = 15$ ger $x^3 = 15/4$ dvs $x = \sqrt[3]{15/4} = (15/4)^{\frac{1}{3}} \approx 1,554$

d. $3 \cdot 2^x = 27$ ger $2^x = 27=27/3$ dvs $2^x = 9$

$x \lg 2 = \lg 9$ dvs $x = \lg 9 / \lg 2 \approx 3,17$

4. $f(x) = -x^2 - 2x - 8$

a. nollställen bestäms genom att sätta $-x^2 - 2x + 8 = 0$ (ändra tecken!)

$x^2 + 2x - 8 = 0$ (pq-formeln ger)

$x = -1 \pm \sqrt{1+8}$

$x = -1 \pm 3$ dvs $x_1 = 2$ och $x_2 = -4$ dvs nollställen (2,0) och (-4,0)

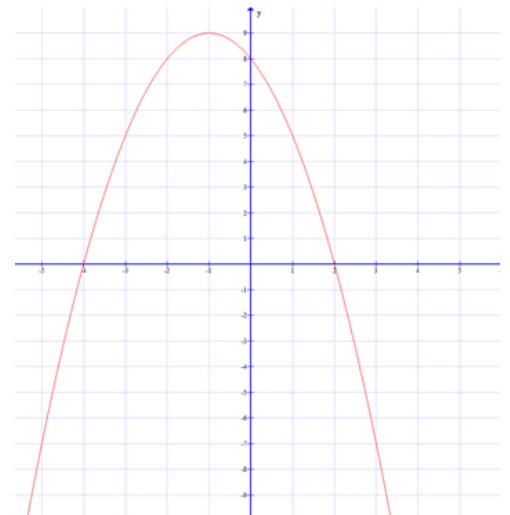
b. Skärning med y-axeln $x = 0$ och $y = 8$ dvs (0,8)

c. Högsta punkten när $x = -1$ ger $y = 9$ dvs (-1, 9)

d. Symmetrilinje $x = -1$ (högsta punkten ligger där. Fås ur lösningen av ekvationen med pq.

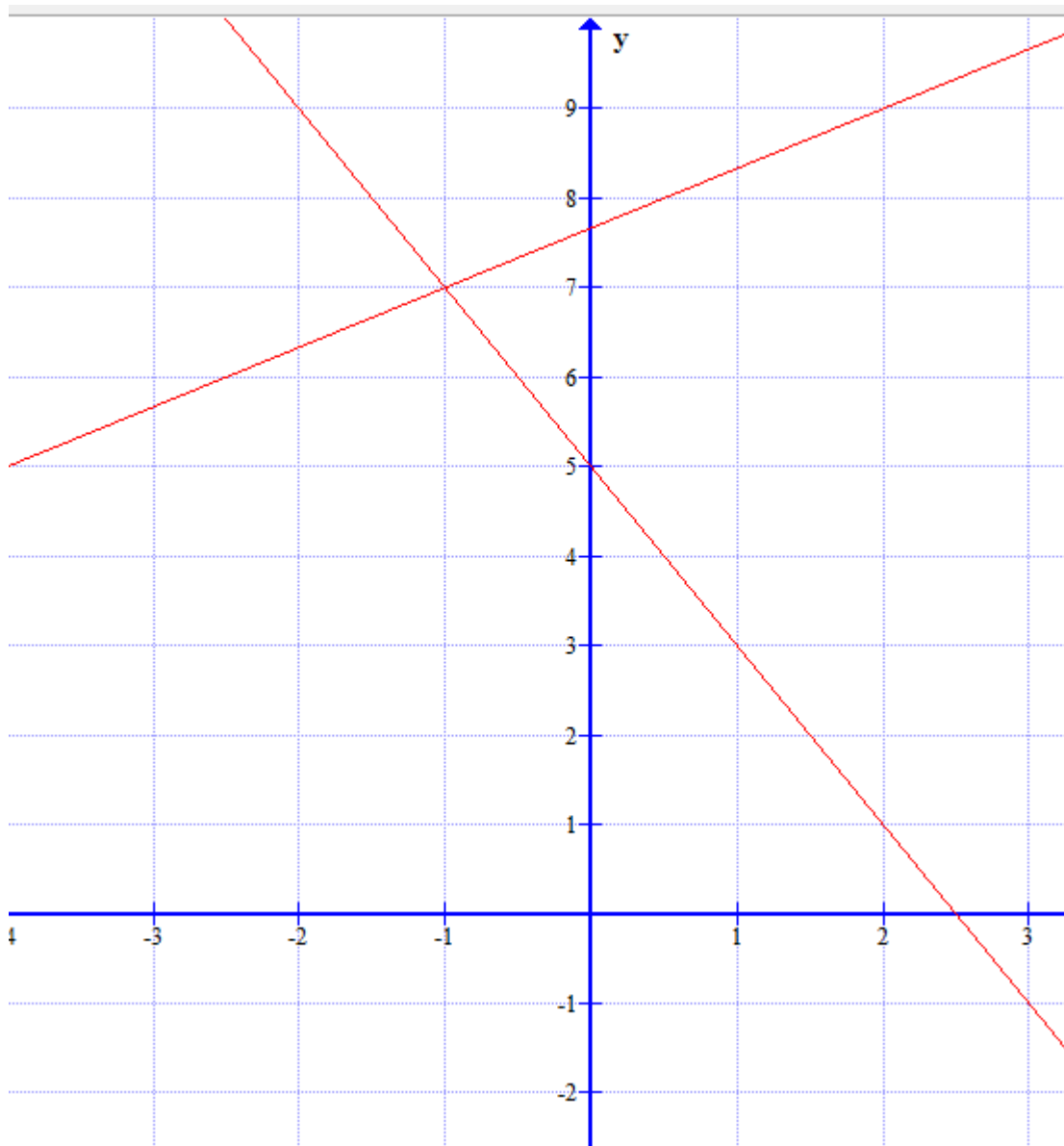
e. $f(-3) = -(-3)^2 - 2 \cdot (-3) + 8 = -9 + 6 + 8 = 5$

Man ser i figuren att när $x = -3$ så är $y = 5$.

5. $y = -2x + 5$ och $2x - 3y + 23 = 0$ Lös ut y i den andra ekvationen:

$y = -2x + 5$ och $y = 2x/3 + 23/3$ Ger följande figur:

$y = -2x + 5$ prickas in genom att man ser att den skär y -axeln för $y = 5$ och att lutningen $k = -2$

Den andra linjen prickas enklast in genom att välja x -värden som ger bra y -värden.

t.ex $x = 2$ ger $y = 9$ och $x = -4$ ger $y = 5$

b) Linjerna skär varandra i punkten $(-1; 7)$

6. $2x + 4 = 2/x$ mgn = x , förläng hela ekvationen med x . Dvs multiplicera alla termer med x

Ger $2x \cdot x + 4x = 2$ dvs $2x^2 + 4x = 2$

$x^2 + 2x - 1 = 0$ pq-formeln ger

$x = -1 \pm \sqrt{2}$ $x_1 = -1 + \sqrt{2} \approx 0,414$ och $x_2 = -1 - \sqrt{2} \approx -2,414$

$$7. \quad \frac{x^2 - 4}{x^2 + 3x - 10}$$

$$= \frac{(x+2)(x-2)}{(x-2)(x+5)} = \frac{(x+2)}{(x+5)}$$

Täljaren faktoriseras med konjugatregeln medan nämnaren faktoriseras antingen med hjälp av att hitta uttryckets nollställen (pq) eller att "se" faktoriseringen ($2 \cdot -5 = -10$)

$$8. \quad x^3 - x^2 - 4x + 4 = 0 \quad \text{Grafräknaren ger följande bild:}$$

Dvs nollställen $x_1 = -2$ $x_2 = 1$ och $x_3 = 2$

Man kan även faktorisera, fast det inte ingick i uppgiften:

$$x^3 - x^2 - 4x + 4 = x^2(x-1) - 4(x-1) = (x-1)(x^2 - 4) = (x-1)(x+2)(x-2),$$

vilket ger samma resultat.

$$9. \quad \text{I figuren ser man nollställen } x = -2 \text{ och } x = 5 \text{ vilket ger:}$$

$$f(x) = k(x+2)(x-5)$$

Skärning med y-axeln = -10 (när $x = 0$) ger att $k \cdot 2 \cdot -5 = -10$ dvs $k = 1$

Sökt funktion är alltså $f(x) = (x+2)(x-5) = x^2 - 3x - 10$

$$10. \quad y = 5 \cdot 0,8^x \text{ ger följande figur: Skär y-axeln för } y = 5 \text{ och är avtagande. } x = 1 \text{ } y = 4, x=2 \text{ ger } y = 3,2, x = 4 \text{ } y = 2,048 \text{ osv.}$$

$$b. \quad y = C \cdot a^x. \text{ Figuren visar att } C = 2 \text{ och eftersom den går genom punkten } (1;4), \text{ så är } 4 = 2 \cdot a^1$$

Dvs $4 = 2a$, som ger $a = 2$

Funktion: $y = 2 \cdot 2^x$

